

TVARUMO APSKAITOS STANDARTAI

Akvilė KVIESKAITĖ, Vytauto Didžiojo Universitetas, Žemės ūkio akademija, Bioekonomikos plėtros fakultetas, Bioekonomikos tyrimų institutas, el. paštas: akvile.kvieskaite@vdu.lt

Santrauka

Šiame straipsnyje yra nustatoma įmonių tvarumo atskaitomybės nauda ir sąsaja su tvarumo apskaitos standartais išanalizuojant tvarumo apskaitos reikšmę, tvarumo apskaitos standartų rekomendacijas bei tvarumo atskaitomybės rengimo reikalavimus. Siekiant įgyvendinti šiuos uždavinius darbe buvo taikomi mokslinės literatūros analizės, apibendrinimo ir lyginimo metodai. Pritaikius šiuos tyrimo metodus buvo nustatyta, kad tvarumo apskaita yra nefinansinių rodiklių, rizikų ir galimybių susijusių su aplinkosauga ir socialine atsakomybe atskleidimas bei vertinimas pagal ISSB tarptautinius standartus arba ETAS ir Įmonių informacijos apie tvarumą teikimo direktyvą. Nors buvo daug skirtingų tvarumo apskaitos standartų kūrimo bandymų šiuo metu yra siekiama taikyti ISSB standartus siekiant užtikrinti informacijos palyginamumą. Tvarumo atskaitomybė yra itin aktuali šių dienų kontekste ir skatina pozityvius pokyčius, taršos mažinimą, skaidrumą, atsakingą verslo praktiką ir prisideda prie ilgalaikės verslo sėkmės. Taip pat tvarumo atskaitomybė skatina investuotojus priimti informuotus sprendimus ir nukreipti savo lėšas į tvarias ir atsakingas įmones. Apibendrinant atliktą tyrimą galima teigti, kad tvarumo atskaitomybė yra vis daugiau svarbos įgaunanti įmonių veiklos dalis, kuri padeda kurti ilgalaikę įmonės vertę, mažinti riziką ir patenkinti suinteresuotų informacijos vartotojų poreikius.

Reikšminiai žodžiai: ESG principai, Europos tvarumo atskaitomybės standartais (ETAS), Tarptautinės tvarumo standartų valdybos (ISSB) tvarumo apskaitos standartai, tvarumo apskaita, tvarumo apskaitos standartai.

Įvadas

Tvarumas yra itin dažnai minima sąvoka šių dienų kontekste, kuri yra neatsiejama nuo klimato kaitos ir užterštumo problemų. Taigi natūralu, kad verslo vaidmuo šios problemos kontekste yra itin svarbus dėl įmonių sunaudojamų išteklių ir į aplinką išmetamų teršalų. Tačiau tvarumo samprata versle apima ne tik aplinkosaugos klausimus, bet ir valdymo sprendimus bei socialinę atsakomybę ir šios sritys yra itin aktualios investuotojams, kurie nori nukreipti savo kapitalą į atsakingas ir skaidrias įmones, kurios ne tik dirba pelningai bet ir prisideda prie dabartinės visuomenės gerovės ir rūpinasi ateities kartų gyvenimo kokybe. Šią informaciją verslo subjektai gali atskleisti tvarumo ataskaitose parengtose pagal tvarumo apskaitos standartus. Pirmieji bandymai sukurti šiuos standartus įvyko XX a. Pabaigoje ir jie yra naudojami ir šiandien. Vėliau būta daug skirtingų iniciatyvų ir organizacijų, bandančių sukurti ir apibrėžti tvarumo atskaitomybės tvarkymą, tačiau pagrindine problema tapo šios atskaitomybės vieningumo trūkumas skirtinguose sektoriuose ir regionuose. Verslas šiandien yra itin globalus ir labai svarbu yra vieninga apskaitos tvarkymo sistema, kuri palengvina įmonės apskaitos tvarkymą bei suteikia reikšmingus duomenis informacijos vartotojams. Taigi pastebėjus šią problemą buvo sukurti tarptautiniai tvarumo apskaitos standartai, kuriuose atsispindi daugelio prieš tai egzistavusių standartų ir rekomendacijų idėjos. Šiandien Europos Sąjungoje ir visame pasaulyje veikiančios įmonės gali vadovautis parengtais vieningais tvarumo atskaitomybės standartais, padedančiais užtikrinti verslo skaidrumą, atskaitomybę ir skatinančiais informuotų sprendimų priėmimą.

Tyrimo tikslas – išanalizuoti įmonių tvarumo atskaitomybės rengimo tvarką tvarumo apskaitos standartų kontekste.

Iškeltam tikslui pasiekti sprendžiami šie **uždaviniai**:

1. Išanalizuoti tvarumo apskaitos sampratą ir reikšmę;
2. Atskleisti įmonių tvarumo atskaitomybės naudą ir sąsają su tvarumo apskaitos standartais;
3. Nustatyti įmonių tvarumo atskaitomybės rengimo reikalavimus pagal tvarumo apskaitos standartus.

Tyrimo objektas – tvarumo apskaitos standartai

Metodai – mokslinės literatūros analizė, apibendrinimas ir lyginimas

Tvarumo apskaitos samprata ir reikšmė

Tvarumo sąvoka yra vis dažniau minima tiek ir kasdieniame gyvenime, tiek ir versle bei tampa vis svarbesne pastarojo dalimi. Tačiau neretai vis dar kyla daug neaiškumų dėl angliško termino *sustainability* vertimo, kurio variacijų lietuvių kalboje yra net keliolika, o dažniausiai pasitaikančios yra darnumas ir tvarumas (Gedvilaitė, 2019). R. Stuzino (2015) teigimu, būtent tvarumo sąvoka yra naudojama siekiant įvardinti darnaus vystymosi principų visumą, nors abu pateikti žodžiai yra sinonimai ir jų vartojimas šios temos kontekste neturėtų būti laikomas klaida. Tačiau pastebima, kad Europos Sąjungos direktyvų oficialiuosiuose vertimuose naudojama būtent tvarumo apskaitos sąvoka.

Tvarumas verslo kontekste yra aplinkos apsaugos, socialinės atsakomybės ir valdysenos (ESG) principų integravimas į subjekto veiklą ir su tuo susijusių strategijų ir sprendimų priėmimas, kurie padėtų kurti ilgalaikę vertę, mažinti riziką ir patenkinti suinteresuotų šalių lūkesčius ir poreikius (Schaltegger ir kt., 2006). Taigi natūralu, kad tvarumas turėtų atsispindėti ir įmonės apskaitoje. P. K. Ozili (2021) teigia, kad tvarumo apskaita yra apskaitos rūšis, kurios tikslas yra pateikti nefinansinius duomenis apie įmonės socialinius, aplinkosauginius ir ekonominius veikos aspektus. Tam pritaria D. Zvezdov ir S. Schaltegger (2013) papildydami, kad tvarumo apskaita apima metodus ir procesus,

kurie yra skirti tvarumo informacijai sudaryti skaidrumo, atskaitomybės ir sprendimų priėmimo tikslais. Tai apima įmonės tvarumo problemų identifikavimą, rodiklių ir priemonių apibrėžimą bei bendrą veiklos rezultatų sekimą ir matavimą. Tačiau vienu iš pagrindinių tvarumo apskaitos tikslų išlieka organizacijos veiklos vertinimas analizuojant tvarumo tikslų ir ESG principų įgyvendinimą (Lamberton, 2005). Taigi tvarumo apskaita yra būdas pateikti nefinansinius įmonės veiklos duomenis ir taip skatinti skaidrumą, atskaitomybę ir informuotų sprendimų priėmimą.

ESG principai yra neatsiejama tvarumo apskaitos dalis. Remiantis šiais principais subjektas analizuoja savo veiklos poveikį aplinkai, pavyzdžiui, išteklių suvartojimo ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) emisijos kiekius, taip pat poveikį visuomenei, užtikrinamas darbo sąlygas ir lygias galimybes, bei valdyseną, skaidrumą ir kovą su korupcija. Šie principai bei įmonių paruoštos detalios analizės atskleidžia subjekto tvarumą ir yra itin aktualios investuotojams ir kitiems informacijos vartotojams (Tamulionytė, 2022). Taigi ESG principai yra labai reikšmingi tvarumo apskaitoje, suteikianti išsamią analizę apie įmonės tvarumo lygį skirtinguose kontekstuose.

Apibendrinant galime teigti, kad tvarumo apskaita yra esminis šių dienų pokytis finansinės atskaitomybės ir verslo valdymo srityse. Tvarumo apskaitos tikslas yra sutelkti dėmesį ne tik į pelną ir kitus finansinius rodiklius, bet ir į įmonių poveikį aplinkai, jų sukeltus socialinius padarinius ir užtikrinti skaidrumą, etinę atsakomybę ir kitų ESG principų laikymąsi. Tai itin svarbu siekiant ilgalaikės verslo sėkmės ir darnaus vystymosi.

Įmonių tvarumo atskaitomybės nauda ir sąsaja su tvarumo apskaitos standartais

Tvarumo atskaitomybė yra naudinga tiek išoriniams, tiek ir vidiniams informacijos vartotojams bei skatina pozityvius pokyčius, atsakingą verslo praktiką ir prisideda prie ilgalaikės verslo sėkmės. Tai patvirtina ir M. L. James (2015) teigdamas, kad tvarumo atskaitomybė yra naudinga visoms suinteresuotoms šalims, pavyzdžiui, klientams, investuotojams, įmonės darbuotojams bei vadovybei, nes atskleidžia įmonės gebėjimą organizuoti savo veiklą ir efektyviai pasiekti ilgalaikius tikslus prisidedant prie aplinkosaugos ir visuomenės gerovės. Taigi tvarumo atskaitomybė yra ypač naudinga ir aktuali šių dienų kontekste, kai klimato kaita, verslo atsakingumas ir lygios galimybės yra itin opios problemos.

Siekiant patenkinti didėjančią standartizuotų ir išsamių ataskaitų apie tvarumą ir ESG principų taikymą organizacijos veikloje poreikį, buvo sukurta daug skirtingų tvarumo apskaitos standartų ir įvairių su tuo susijusių rekomendacijų (žr. 1 lentelę).

1 lentelė. Tvarumo apskaitos standartų kūrimo iniciatyvos

Table 1. Development Initiatives of Sustainability Accounting Standards

Organizacija ar iniciatyva <i>Organization or initiative</i>	Pavadinimas originalo kalba <i>Title in original language</i>	Sutrumpinimas <i>Abbreviation</i>	Įkūrimo metai <i>Year of establishment</i>	Pagrindiniai siekiai <i>Main goals</i>
Visuotinė atskaitingumo iniciatyva	Global Reporting Initiative	GRI	1997	Sukurti tvarumo apskaitos standartus bei tvarumo ataskaitos formas
Klimato atskleidimų standartų valdyba	Climate Disclosure Standards Board	CDSB	2007	Sukurti ir skatinti su klimatu susijusios informacijos atskleidimo standartus ir rekomendacijas
Tvarumo apskaitos standartų valdyba	Sustainability Accounting Standards Board	SASB	2011	Pateikti konkrečiai pramonės šakai pritaikytus tvarumo atskaitomybės standartus atkreipiant dėmesį į ESG veiksnius
Su klimatu susijusios finansinės informacijos darbo grupė	Task Force on Climate Related Financial Disclosures	TCFD	2015	Teikti rekomendacijas dėl su klimatu susijusių finansinių rizikų ir galimybių atskleidimo apskaitoje
Tarptautinė tvarumo standartų valdyba	International Sustainability Standards Board	ISSB	2021	Sukurti pasauliniu mastu pripažintus vieningus tvarumo ataskaitų teikimo standartus, siekiant užtikrinti ataskaitų teikimo nuoseklumą ir palyginamumą

Šaltinis: sudaryta pagal H. Dewhurst (2023)

Source: according to H. Dewhurst (2023)

Kaip matyti 1 lentelėje, egzistuoja įvairūs standartai ir iniciatyvos dėl su tvarumo susijusios informacijos atskleidimo apskaitoje. Nors jos pradėtos kurti dar 1997, pirmasis itin didelės tarptautinės sėkmės susilaukęs bandymas buvo SASB paruošti standartai, kuriuose buvo nurodytos konkrečios rekomendacijos net 77 skirtingoms pramonės šakoms (SASB, n.d.). Tačiau nuo 2022 m. Tarptautinės apskaitos standartų valdybos (TASV) įsteigta Tarptautinė tvarumo standartų valdyba (ISSB) prisiėmė atsakomybę už SASB standartus siekiant sukurti vieningus tvarumo apskaitos standartus, kurie atspindėtų ir kitų organizacijų bei iniciatyvų- CDSB, TCFD ir GRI- idėjas (Dewhurst, 2023). Pagrindinis ISSB sukurtų standartų TFAS-S1 ir TFAS-S2 tikslas yra sukurti vieningą ir globalią tvarumo atskaitomybės sistemą, palengvinti tvarumo apskaitos tvarkymą, sumažinti sąnaudas ir prisidėti prie rizikos įmonėms ir investuotojams mažinimo (SASB, n.d.). ISSB tvarumo apskaitos standartai turėtų patenkinti informacijos vartotojų poreikius ir suteikti įmonėms galimybę efektyviai perduoti sprendimams reikalingą informaciją investuotojams ir suvienodinti iki šiol taikytas praktikas

su tvarumu susijusių duomenų pateikimui (IFRS, n.d.). Taigi būtent šie standartai gali būti laikomi itin naudingais ir efektyviais atsižvelgiant į verslo globalizaciją šiuolaikiniame pasaulyje.

Europos Sąjungoje (ES) veikiančios įmonės, kurios atitinka numatytus reikalavimus, turi vadovautis Europos tvarumo atskaitomybės standartais (ETAS) ir atskleisti su tvarumu susijusią informaciją. ETAS apima aplinkos apsaugos, socialinius ir valdymo klausimus, pavyzdžiui, su klimato kaita, biologine įvairove ir žmogaus teisėmis susijusią įmonės veiklą. Šie standartai yra suderinti su GRI ir ISSB standartais, siekiant pasaulinio apskaitos suderinamumo ir palyginamumo bei siekiant išvengti dvigubų įmonių ataskaitų teikimo (European Commission, 2023). Naujausia su tvarumo apskaita susijusi ES direktyva yra Įmonių informacijos apie tvarumą teikimo direktyva (Corporate Sustainability Reporting Directive, 2022), kuria yra siekiama sustiprinti ir išplėsti esamus tvarumo ataskaitų teikimo reikalavimus. Šioje direktyvoje yra išplėsta standartų taikymo sritis, taigi vis daugiau įmonių bus įpareigosotos teikti tvarumo ataskaitas bei atskleisti informaciją apie tvarumo ir ESG principų laikymąsi savo veikloje (European Commission, n.d.). Taigi galima teigti, kad ES vizija ir siekiai tvarumo atskaitomybės klausimu sutampa su ISSB bei kitų organizacijų tikslais ir skatina verslo skaidrumą ir socialinę atsakomybę.

Remiantis tvarumo apskaitos standartais įmonės rengia tvarumo ataskaitas, kurios vidiniams bei išoriniams informacijos vartotojams atskleidžia daug naudingos su įmonės veikla susijusios informacijos. Pagrindinis tvarumo atskaitomybės tikslas yra įvertinti organizacijos veiklą tvarumo srityje ir ESG veiksnių rodiklius, taip skatinant informuotą sprendimų priėmimą, įmonių socialinę atsakomybę ir skaidrumą (Lamberton, 2005). Remiantis IFRS (n.d.) pateikta informacija, tvarumo veiksniai tampa pagrindine investicinių sprendimų priėmimo dalimi, tad tvarumo atskaitomybės metu rengiamos ataskaitos, kuriose pateikiama palyginama informacija apie galimybes ir rizikas susijusias su tvarumu yra itin reikalinga investuotojams visose pasaulio rinkose. Taigi apibendrinant galime teigti, kad tvarumo atskaitomybė parengta pagal ISSB arba ETAS tvarumo apskaitos standartus užtikrina vieningą tvarumo atskaitomybės sistemą, kuri atskleidžia įmonės gebėjimą vykdyti savo veiklą atsižvelgiant į aplinkosaugos ir visuomenės gerovės veiksnius, padeda informacijos vartotojams palyginti duomenis ir priimti informuotus sprendimus bei skatina skaidrumą ir socialinę atsakomybę.

Įmonių tvarumo atskaitomybės rengimo reikalavimai pagal tvarumo apskaitos standartus

ISSB šiuo metu yra išleidusi du tvarumo standartų rinkinius: TFAS S1 ir TFAS S2 (žr. 2 lentelę). Tačiau ISSB standartai nurodo, kad rengiant atskaitomybę taip pat galima remtis SASB standartais ir CDSB gairėmis. ISSB standartuose pateikta informacija nurodo, kad tvarumo atskaitomybėje pateikti duomenys turi būti patikimi ir reikšmingi sprendimų priėmimui. Visa pateikiama informacija turi būti palyginama, patikrinama, pateikiama laiku ir suprantama jos vartotojams. Taip pat subjektas rengiant tvarumo atskaitomybę turi laikytis ir kitų TFAS standartų (IFRS, 2023) bei atskleisti visą S1 ir S2 standartuose nurodytą informaciją (žr. 2 lentelę).

2 lentelė. ISSB tvarumo apskaitos standartų apžvalga
Table 2. Overview of ISSB Sustainability Accounting Standards

		TFAS S1 <i>IFRS S1</i>	TFAS S2 <i>IFRS S2</i>
Paskirtis <i>Purpose</i>		Bendrosios su tvarumu susijusios finansinės informacijos atskleidimo reikalavimai	Su klimatu susijusių rodiklių atskleidimo ir pateikimo reikalavimai
Nurodoma atskleisti informacija <i>Indicated Information to Disclose</i>	Valdymas <i>Governance</i>	Nurodyti įmonėje naudojamą politiką, valdymo procesus ir metodus nustatant bei valdant su tvarumu susijusias rizikas ir galimybes.	Nurodyti konkretų valdymo organą ar asmenis, kurie yra atsakingi už su klimatu susijusių pavojų ir galimybių priežiūrą ir valdymą, bei aprašyti vadovybės vaidmenį kontrolės procedūrose.
	Strategija <i>Strategy</i>	Atskleisti tvarumo valdymo strategiją ir tikslus, suteikti informacijos apie su tvarumu susijusių problemų sprendimą ir esamos strategijos tobulinimą.	Atskleisti su klimatu ir jo taršos mažinimu susijusią strategiją. Nurodyti kaip organizacijoje yra atsižvelgiama į su klimatu susijusius veiksniai priimanant strateginius sprendimus ir numatant įmonės tikslus.
	Rizikos valdymas <i>Risk management</i>	Nurodyti naudojamus metodus nustatant bei vertinant su tvarumu susijusias rizikas ir aprašyti šių procesų integravimą į bendrą įmonės rizikos valdymą. Taip pat atskleisti su tvarumu susijusias rizikos poveikį finansinei būklei, veiklos rezultatams ir pinigų srautams.	Nurodyti informaciją apie įmonėje naudojamus procesus nustatant, vertinant ir stebint su klimatu susijusias rizikas. Taip pat aprašyti šių procesų integravimą į bendrą įmonės rizikos valdymą bei atlikti scenarijų analizę siekiant nustatyti su tarša susijusias rizikas ateityje.
	Metrika <i>Metrics</i>	Atskleisti rodiklius nurodančius veiklos sėkmingumą tvarumo srityje, įmonės pažangą įgyvendinant savo nustatytus arba teisės aktuose apibrėžtus tikslus.	Atskleisti išmetamą ŠESD kiekį pagal pasirinktus jo matavimo rodiklius ir atskleisti kitus rodiklius, kurie nurodo įmonėje vykstančius procesus prisidedančius prie aplinkos taršos.

Šaltinis: sudaryta pagal Sustainability Disclosure Standards (2023)
Source: according to Sustainability Disclosure Standards (2023)

2 lentelėje pateikti ISSB su tvarumu ir klimatu susijusios informacijos atskleidimo reikalavimai suteikia duomenis apie įmonę, kurie yra itin reikšmingi ir svarbūs įvairiems informacijos vartotojams. Šios informacijos atskleidimo vieta gali skirtis ir standartuose nėra konkrečiai apibrėžta, tačiau ataskaitų teikimo laikas turi atitikti bendrą finansinių ataskaitų ataskaitinį laikotarpį. ISSB tvarumo apskaitos standartus įmonės turėtų pradėti taikyti savo metinėms ataskaitoms nuo 2024 m. sausio 1 d. Tačiau vadovybė gali pasirinkti pildyti ir tarpines sutrumpintas su tvarumu susijusias ataskaitas, kuriose būtų nurodoma nauja informacija, svarbūs įvykiai ir pakitusios aplinkybės. Subjektas turėtų atskleisti ankstesnio laikotarpio lyginamąją informaciją, jei ji yra naudinga norint suprasti pateiktus su tvarumu susijusius duomenis (IFRS, 2023).

ES Įmonių informacijos apie tvarumą teikimo direktyva numato tvarumo ataskaitų teikimą, kurios turi būti audituojamos nepriklausomo auditoriaus. Ataskaitas įmonės rengia pagal vieną elektroninį ataskaitų teikimo formatą. Rengdamos atskaitomybę įmonės turi parengti su tvarumu susijusių rizikų ir jų valdymo analizę. Taip pat aprašyti veiklos poveikį aplinkai bei visuomenei, įvertinti atitikimą aplinkosaugos reikalavimams, elgesį su darbuotojais, pagarbą žmogaus teisėms, kovą su korupcija ir kitus ESG veiksnius (European Commission, n.d.). Verslo subjektai turi nustatyti bei atskleisti informaciją apie išmetamų ŠESD kieki, kitus savo taršos rodiklius, sunaudojamus vandens ir kitus išteklius bei prisitaikymą prie klimato kaitos. Taip pat iširti ir aprašyti lygių galimybių ir vienodų sąlygų užtikrinimą darbuotojeje ir atitikimą žmogaus teisėms. Galiausiai įmonė turi nurodyti informaciją apie verslo etiką, įmonės kultūrą, santykius su klientais, tiekėjais ir bendruomenėmis. Įmonės pateikia ir į ateitį orientuotą, ir retrospektyvią informaciją (Europos parlamentas ir Europos Sąjungos taryba, 2022).

Apibendrinant galima teigti, kad įmonių tvarumo atskaitomybė remiantis tvarumo apskaitos standartais yra rengiama fokusuojantis į ESG principus ir pateikiama informacija siekiama patenkinti informacijos vartotojų poreikius bei atskleisti įmonės veiklos rodiklius konkrečiose su tvarumu susijusiose srityse. Nors ne visi verslo subjektai yra įpareigoti teikti šias ataskaitas, remiantis dabartinėmis tendencijomis tvarumo atskaitomybė taps vis populiarsnė, nes apima svarbiausius ne tik su aplinkosauga, bet ir su valdymu bei socialinėmis problemomis susijusius klausimus, kurie yra itin aktualūs, bet neatsispirindi finansinėje apskaitoje.

Išvados

1. Tvarumo apskaita yra nefinansinių rodiklių susijusių su ESG principais: aplinkosauga, socialine atsakomybe ir valdysena, analizė ir atskleidimas, siekiant užtikrinti verslo subjektų skaidrumą, atsakomybę ir informuotų sprendimų priėmimą. Tvarumo apskaita padeda kurti ilgalaikę įmonės vertę, mažinti riziką ir patenkinti suinteresuotų informacijos vartotojų poreikius.

2. Tvarumo atskaitomybė, parengta pagal ISSB tarptautinius standartus arba ETAS ir Įmonių informacijos apie tvarumą teikimo direktyvą, skatina pozityvius pokyčius, investicijas į tvarias įmones, atsakingą verslo praktiką, skaidrumą, informacijos palyginamumą ir prisideda prie ilgalaikės verslo sėkmės. Tvarumo veiksniai tampa vis svarbesne investicinių sprendimų priėmimo dalimi, tad tvarumo atskaitomybės metu rengiamos ataskaitos yra itin reikalingos investuotojams visose pasaulio rinkose.

3. Pagal ISSB ir ES tvarumo standartus, įmonės rengiant tvarumo atskaitomybę turi pateikti patikimus, reikšmingus, patikrinamus ir palyginamus duomenis susijusius su ESG principų taikymu įmonės veikloje. Taip pat rengiant ataskaitas verslo subjektai turi plačiai aprašyti su tvarumu susijusių rizikų ir galimybių vertinimą, bei atskleisti su klimatu ir jo tarša susijusių rodiklių duomenis. Tvarumo ataskaitose pateikiama tiek retrospektyvi, tiek ir perspektyvinė informacija.

Literatūra

1. Corporate Sustainability Reporting Directive. 2022. Directive 2022/2464. Prieiga per internetą: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32022L2464> (žiūrėta 2024-01-09)
2. Dewhurst, H. 2023. Mother of All Sustainability Reporting Standards Unveiled. Prieiga per internetą: <https://about.bnef.com/blog/mother-of-all-sustainability-reporting-standards-unveiled/> (žiūrėta 2024-01-09)
3. European Commission. 2023. The Commission adopts the European Sustainability Reporting Standards. Prieiga per internetą: https://finance.ec.europa.eu/news/commission-adopts-european-sustainability-reporting-standards-2023-07-31_en (žiūrėta 2024-01-12)
4. European Commission. (n.d.). Corporate sustainability Reporting. Prieiga per internetą: https://finance.ec.europa.eu/capital-markets-union-and-financial-markets/company-reporting-and-auditing/company-reporting/corporate-sustainability-reporting_en (žiūrėta 2023-10-14)
5. Europos parlamentas ir Europos Sąjungos taryba. (2022). Europos Parlamento ir tarybos direktyva (ES) 2022/2464. Prieiga per internetą: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022L2464> (žiūrėta 2023-10-23)
6. Gedvilaitė, D. 2019. Šalies regionų darnios plėtros vertinimas: daktaro disertacija. Vilnius: Technika. Prieiga per internetą: <https://talpykla.elaba.lt/elaba-fedora/objects/elaba:39478156/datastreams/MAIN/content> (žiūrėta 2024-01-11)
7. IFRS. 2023. Sustainability Standards Navigator. Prieiga per internetą: <https://www.ifrs.org/issued-standards/ifrs-sustainability-standards-navigator/#> (žiūrėta 2023-10-14)
8. IFRS. (n.d.). International Sustainability Standards Board. Prieiga per internetą: <https://www.ifrs.org/groups/international-sustainability-standards-board/> (žiūrėta 2023-10-19)

9. James, M. L. 2015. The Benefits of Sustainability and Integrated Reporting: an Investigation of Accounting Majors' Perception. *Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues*, Vol. 18, iss. 1, p. 1-20. Prieiga per internetą: https://heinonline.org/HOL/Page?collection=journals&handle=hein.journals/jnlollet118&id=5&men_tab=srchresults (žiūrėta 2023-10-26)
10. Lamberton, G. 2005. Sustainability accounting- a brief history and conceptual framework. *Accounting Forum*, Vol. 29, Iss. 1, p. 7-26. Prieiga per internetą: https://www.researchgate.net/publication/222678492_Sustainability_accounting_-_A_brief_history_and_conceptual_framework (žiūrėta 2023-10-27)
11. Ozili, P, K. 2021. Sustainability accounting. *SSRN Electronic Journal*. <https://doi.org/10.2139/ssrn.3803384>
12. SASB. (n.d.). SASB Standards connect business and investors on the financial effects of sustainability. Prieiga per internetą: <https://sasb.org/about/#> (žiūrėta 2023-10-08)
13. Schaltegger, S., Bennet, M., Burritt, R. 2006. Sustainability Accounting and Reporting: Development, Linkages and Reflection: An Introduction. Dordrecht: Springer. https://doi.org/10.1007/978-1-4020-4974-3_1
14. Sustainability Disclosure Standards 2023. Project Summary: IFRS S1 and IFRS S2. Prieiga per internetą: <https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/project/general-sustainability-related-disclosures/project-summary.pdf> (žiūrėta 2023-10-08)
15. Stužinas, R. 2015. Tvarumas, darnumas, tausumas ir kiti ang. sustainability atitikmenys Europos Sąjungos institucijų dokumentuose. Prieiga per internetą: <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwjcyOLaiIqCAxUWrosKHe38BXYQFnoECCAQAQ&url=http%3A%2F%2Fjournals.lki.lt%2Fterminologija%2Farticle%2Fdownload%2F522%2F612&usq=AOvVaw0ikBXTLRCQaBENMR12sgye&opi=89978449> (žiūrėta 2023-10-14)
16. Tamulionytė, R. 2022. ESG principų reikšmė bendrovių interesų turėtojams. (Doctoral dissertation, Vilniaus universitetas). Prieiga per internetą: <https://epublications.vu.lt/object/elaba:175681067/> (žiūrėta 2023-10-14)
17. Zvezdov, D. ir Schaltegger, S. 2013. Encyclopedia of Corporate Social Responsibility. Heidelberg: Springer Berlin. <https://doi.org/10.1007/978-3-642-28036-8>

SUSTAINABILITY ACCOUNTING STANDARDS

Summary

This article identifies the benefits of corporate sustainability reporting and the link with sustainability accounting standards by analyzing the meaning of sustainability accounting, the recommendations of sustainability accounting standards and the requirements for the preparation of sustainability reporting. Analysis, summarization, and comparison of scientific literature were applied in this work. It was determined that sustainability accounting is the disclosure and assessment of non-financial indicators, risks and opportunities related to environmental protection and social responsibility according to ISSB international standards or ETAS and the Corporate Sustainability Disclosure Directive. Although there have been many attempts to develop different sustainability accounting standards, the current aim is to apply ISSB standards to ensure the comparability of information. Sustainability reporting is relevant today and promotes positive change, pollution reduction, transparency and responsible business practices and contributes to long-term business success. Additionally, sustainability reporting encourages investors to make informed decisions and direct their funds to socially responsible companies. In conclusion, sustainability reporting is an increasingly important part of corporate activity that helps create long-term corporate value, reduce risk, and meet the needs of interested information users.

Keywords: ESG principles, European Sustainability Reporting Standards (ESRS), International Sustainability Standards Board (ISSB) Sustainability Disclosure Standards, Sustainability Accounting, Sustainability Accounting Standards.